

Ім'я користувача:
Полтавський інститут економіки і права Полтавськи...

ID перевірки:
1016171239

Дата перевірки:
01.04.2024 16:39:24 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
01.04.2024 16:43:56 EEST

ID користувача:
100011299

Назва документа: Михайленко_курсова_unicheck

Кількість сторінок: 29 Кількість слів: 6296 Кількість символів: 48092 Розмір файлу: 175.00 KB ID файлу: 1015926291

42.3% Схожість

Найбільша схожість: 7.1% з Інтернет-джерелом (<http://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/1...>)

42.3% Джерела з Інтернету

42

Сторінка 31

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Не знайдено жодних цитат

Не знайдено жодних посилань

3% Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 1%)

3% Вилучення з Інтернету

806

Сторінка 32

Немає вилучених бібліотечних джерел

ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Полтавський інститут економіки і права

Кафедра правознавства та фінансів

ОРГАНІЗАЦІЯ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

Курсова робота

Виконав:

здобувач першого
(бакалаврського) рівня вищої
освіти спеціальності
072 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок
Полтавського інституту
економіки і права
Михайленко Я.

Науковий керівник:

доцент кафедри
правознавства та фінансів,
кандидат економічних наук,
ДОЦЕНТ
Шевченко Б.О.

Полтава – 2024

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

1.1 Поняття готівкових розрахунків

1.2 Функції готівкових грошей в економіці

1.3 Правові аспекти організації готівкових розрахунків в Україні

РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

2.1 Організація роботи банків у сфері готівкових розрахунків

2.2 Роль Національного банку України в організації готівкових розрахунків

2.3 Проблеми та перспективи розвитку готівкових розрахунків в Україні

ВИСНОВКИ

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Грошові кошти є одними із найбільш ліквідних активів підприємства, а отже у структурі грошових потоків вони мають вагомe значення. Кошти знаходяться в розпорядженні суб'єкта господарювання як на першому так і на кінцевому етапах циклу обліку, який складається із купівлі товарів чи послуг, виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, їх подальшого продажу та отримання виручки від реалізації. Відтак, формування ефективної системи обліку готівки з урахуванням вищенаведеного набуває особливого значення. Окрім того, щороку до системи обліку готівки на підприємствах впроваджуються новітні інформаційні технології, що створює середовище для подальших розвідок у зазначеному напрямку та зумовлює високу актуальність тематики дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням особливостей організації обліку руху готівки на підприємстві займалися такі науковці та аналітики, як О. Баранова, Л. Гайдукевич, В. Зайвенко, А. Костел, Н. Попович, С. Вітковська, С. Руденко, І. Федоркова, І. Кушнір, Ю. Палій, Л. Підвірна та інші.

Зважаючи на високу інтенсивність зміни законодавчого підґрунтя організації обліку руху готівкових коштів в Україні, а також все більше поширення бухгалтерських програм та сервісів для автоматизації облікової діяльності, зокрема закріплення обов'язковості використання реєстраторів розрахункових операцій при роботі з готівкою для фізичних осіб-підприємців, вважаємо, що обрана тематика потребує подальших досліджень. Підвищує потребу додаткових розвідок у визначеному напрямку і той факт, що діяльність вітчизняних господарюючих суб'єктів провадиться в умовах повномасштабної війни, що неухильно впливає на переформатування звичного порядку ведення обліку руху готівки на підприємств.

Мета роботи. Проаналізувати сутність сучасних процесів готівкових розрахунків в Україні, принципи їх організації та забезпечення; з'ясувати проблеми та перспективи розвитку готівкових розрахунків в Україні.

Об'єкт дослідження – процеси готівкових розрахунків в Україні.

Предмет дослідження – теоретичні та нормативні положення з організації готівкових розрахунків, практика їх прикладного застосування.

Для досягнення мети дослідження були визначені такі завдання:

розкрити сутність поняття готівкових розрахунків;

- з'ясувати функції готівкових грошей в економіці;
- розкрити правові аспекти організації готівкових розрахунків в Україні;

Україні;

- визначити проблеми та перспективи розвитку готівкових розрахунків в Україні.

Методологічною базою дослідження слугували роботи вітчизняних та світових дослідників, інформація та дані з відкритих офіційних джерел.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

1.1 Поняття готівкових розрахунків

Банківські, або безготівкові гроші – різновид грошей, що відповідає коштам на рахунках в кредитних організаціях (вклади до запитання, термінові вклади і тощо.) і використовується для безготівкових розрахунків. До банківських грошей також відносяться кредитні засоби обігу та платежу (чеки, векселі тощо).

Банківські гроші вперше з'явилися в Голландії в XVII столітті, коли територія цієї країни складалася з багатьох провінцій і незалежних міст, в яких карбували власні гроші. Неминуча при цьому «псування монети» (випуск свого варіанта стандартної монети з меншим вмістом дорогоцінного металу для стимулювання економічного зростання) залишала в програші тих учасників ринку, яким вимагалось переведення в готівку кредитних інструментів: тодішні протобанкіри («касири»), природно, воліли виплачувати суму найбільш легкий варіант монети [1]. Для боротьби з цим явищем, після невдалої спроби заборони касирів, Амстердам заснував у 1609 році Амстердамський банк, який гарантував повноцінність монет, що видаються. Банк видавав вклади назад за невелику плату, прийом депозитів (за вагою срібла) та переказ грошей з рахунку на рахунок були безкоштовними [1]. Банк використав для внутрішньобанківських операцій власну одиницю розрахунку, банківський флорин. Незабаром біля банку утворився ринок для обміну депозитів на «поточну» (неповноважну) монету за мінливим курсом, що включав ажіо. Цей ринок дозволив уникнути плати за видачу депозитів, видачі стали рідкісними, чому сприяло і те, що з 1683 зберігання срібла в банку з можливістю його отримання назад стало обкладатися платою. До кінця XVII століття повернення депозитів припинилося, і банківські флорини стали насправді фідучіарними грошима [2].

Організації у своїй діяльності можуть використовувати готівкові та безготівкові розрахунки. Готівкові розрахунки - оплата готівкою за продані (куплені) товари, виконані роботи або надані послуги або одразу після їх передачі (продажу) або в момент підписання товарної накладної або акта про виконані роботи, надані послуги. Зазначимо, що у підприємницької діяльності угоди з готівкою може проводити будь-яка компанія. Організації у своїй діяльності можуть використовувати готівкові та безготівкові розрахунки [2].

Готівкові розрахунки - оплата готівкою за продані (куплені) товари, виконані роботи або надані послуги або одразу після їх передачі (продажу) або в момент підписання товарної накладної або акта про виконані роботи, надані послуги. Зазначимо, що у підприємницької діяльності угоди з готівкою може проводити будь-яка компанія [3].

У цілому нині, юридичних осіб зобов'язані зберігати кошти на розрахункових рахунках у банках і проводити розрахунки за зобов'язаннями у безготівковому порядку. Однак, підприємства, незалежно від форми власності та сфери діяльності, часто стикаються з необхідністю здійснення готівкових грошових розрахунків [1].

Для готівкових розрахунків організація повинна мати касу і вести касову книгу за встановленою формою. Прийом готівки здійснюється при розрахунках із населенням. У цьому обов'язково наявність контрольно-касової машини (ККМ). Готівкові кошти можна отримати організації їй у банку за чеком [3].

Підприємства можуть мати кошти не більше лімітів, встановлених банком, які надають послуги розрахунково-касового обслуговування організації. Ліміти встановлюються, як правило, виходячи із середньоденних залишків та (або) оборотів. Усі гроші понад ліміти мають бути здані до банку відповідно до умов та термінів, визначених у угоді з банком. Готівка може бути здана інкасаторам, у денні та вечірні каси банків, у центральні каси підприємства для їхньої подальшої передачі до банку [4].

Підприємства, які мають постійну готівкову виручку за погодженням з банком, можуть використовувати її на виплату заробітної плати, виплату соціальної допомоги. Усі господарські витрати та витрати на відрядження з

виручки не оплачуються. Для видачі коштів на такі витрати необхідно отримати гроші в банку за чеком. Необхідно відзначити, що між двома юридичними особами в рамках одного договору за допомогою розрахунків готівкою може бути проведена сума не більше 100 тис. грн. [4].

Таким чином, можна сформулювати такі основні правила ведення операцій з готівкою:

Правила здійснення касових операцій. Касові операції - операції з прийому, зберігання та витрати готівки та грошових документів. Порядок здійснення касових операцій регламентується нормативними актами Центробанку. Роботу з касою здійснює касир (у невеликих організаціях - бухгалтер-касир), на якого через підписання договору про повну матеріальну відповідальність покладається відповідальність за збереження грошей та грошових документів [5].

Готівка та грошові документи зберігаються в касі – спеціально обладнаному приміщенні організації або сейфі. Працюючи з готівкою необхідно дотримуватися таких правил:

Дотримання ліміту залишку каси. Щорічно організація зобов'язана надавати на затвердження до банку, який здійснює її касове обслуговування, розрахунок сум ліміту (гранично допустимої суми готівки в касі на кінець дня). Коли ліміт не встановлено, він визнається рівним нулю. Щодня у разі перевищення ліміту на кінець дня надлишок має бути зданий до банку (крім 3-х робочих днів для виплати зарплати, коли допускається зберігання необмеженої кількості грошей). [6].

Витрата готівкової виручки узгоджується з банком і обмежена конкретним переліком витрат на виплату зарплати, допомог, премій, закупівлю с/г продукції, скупку тари та речей у населення, витрати на відрядження, господарські потреби. Внесення готівки з каси організації на банківські рахунки інших організацій та фізичних осіб не допускається.

Дотримання граничного розміру розрахунків готівкою між юридичними особами. Згідно з вказівкою ЦБ України «Про встановлення граничного розміру розрахунків між юридичними особами» ця межа становить 100 000 гривень за

однією угодою. Тобто, за договорами, вартість яких більша за зазначену суму, розрахунки готівкою заборонені. До розрахунків із фізичними особами та індивідуальними підприємцями дане обмеження не застосовується [7].

Застосування контрольно-касової техніки. При продажу товарів, робіт, послуг за розрахунок готівкою (або при оплаті пластиковими картками) у встановлених випадках повинна застосовуватися контрольно-касова техніка, включена в Держ. Реєстр. Порушення правил роботи з готівкою тягне за собою адміністративну відповідальність посадових осіб організації [8].

Платежі готівкою полягають у фізичній передачі готівки у вигляді банкнот та (або) монет, які є законним платіжним засобом, особою, яка здійснює платіж, особі, перед якою ця особа має грошове зобов'язання. Платежі готівкою здійснюються особі, перед яким виконується грошове зобов'язання, безпосередньо або через посередника. Платіж – виконання грошового зобов'язання з використанням готівки та (або) платіжних інструментів [9].

Питання застосування готівки у розрахунках, обмеження готівкових розрахунків між фізичними особами із суб'єктами господарювання (юрособами та ФОП) регламентує Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017 р. № 148 (далі – Положення № 148) [8].

Положення № 148 визначає порядок ведення касових операцій у гривнях, зокрема, юрособами (крім банків) та їх відокремленими підрозділами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, ФОП та фізичними особами.

Суб'єкти господарювання мають право здійснювати готівкові розрахунки протягом одного дня за одним або декількома платіжними документами (п. 6 розд. II Положення № 148) [9]:

- 1) між собою – у розмірі до 10000 грн. включно;
- 2) з фізичними особами – у розмірі до 50 000 грн включно.

Зверніть увагу, що кількість суб'єктів господарювання та фізичних осіб, з якими проводяться розрахунки готівкою, протягом дня не обмежується.

Якщо необхідно провести платежі понад встановлені граничні суми, то це потрібно зробити через:

- переказ коштів з рахунку на рахунок;
- внесення коштів у каси надавачів платіжних послуг для подальшого

їх переказу на рахунки.

При оплаті за товари, придбані на виробничі (господарські) потреби за рахунок готівки, отриманої за допомогою платіжного інструменту, слід дотримуватись обмежень, встановлених у п. 6 розд. II Положення №148.

Якщо особа, яка здійснює незалежну професійну діяльність, не зареєстрована як ФОП, то на готівку з такою особою не поширюється обмеження у розмірі 10000 грн. На розрахунки з такою особою поширюється обмеження у розмірі 50000 грн.

Фізичні особи мають право здійснювати розрахунки готівкою (п. 7 розд. II Положення № 148) [8]:

1) із суб'єктами господарювання протягом одного дня за одним або декількома платіжними документами – у розмірі до 50000 грн включно. Платежі на велику суму слід переводити з рахунку на рахунок або вносити кошти до кас постачальників платіжних послуг для подальшого їх переказу на рахунки;

2) між собою за договорами купівлі-продажу, що підлягають нотаріальному посвідченню, на суму до 50000 грн. включно.

Платежі на суму, що перевищує 50000 грн., потрібно переказувати з рахунку на рахунок або вносити кошти на рахунки.

Зверніть увагу, що п.п. 6 та 7 розд. II Положення № 148 обмежують готівкові розрахунки, тому суб'єкти господарювання за допомогою електронних платіжних коштів (POS-термінал, інтернет-еквайринг) мають право здійснювати розрахунки у безготівковій формі протягом одного дня за одними або декількома платіжними документами з фізичними особами та ФОП без обмеження суми протягом дня [10].

У разі зняття готівки з рахунків для готівкових розрахунків із фізичними особами суб'єкти господарювання зобов'язані надавати на запит банку (філії, відділення) підтвердуючі документи, на підставі яких проводяться такі

розрахунки. Йдеться про документи, необхідні банку (філії, відділенню) для вивчення клієнта з урахуванням ризик-орієнтованого підходу [11].

Платежі понад встановлені граничні суми проводяться через надавачів платіжних послуг шляхом переказу коштів з рахунку на рахунок або внесення коштів до кас надавачів платіжних послуг для подальшого їх переказу на рахунки. Кількість суб'єктів господарювання та фізичних осіб, з якими проводяться готівкові розрахунки, протягом дня не обмежується.

1.2 Функції готівкових грошей в економіці

Готівкові гроші, наявність, на противагу безготівковим грошам — валюта однієї з країн у будь-якому фізичному поданні (зазвичай купюри; рідше монети) у конкретної фізичної чи юридичної особи для платежів за товари та послуги, що купуються. Є основою фінансової систем і грають найважливішу роль економіці [11]. Готівка (паперові гроші та монети) — один із видів сучасних грошей. Інший вид грошей представлений безготівковими грошима, тобто такими, які у вигляді записів на банківських рахунках [12].

Готівка є законним платіжним засобом у відповідній країні. Вони випускаються державними центральними банками та вводиться в обіг через комерційні банки.

Готівкою не можна заплатити віддалено (наприклад, в Інтернеті), для цього потрібно використовувати електронні гроші або безготівкову оплату, але вони дуже зручні незалежністю від банків та будь-яких додаткових технічних засобів, а також коли потрібно сплатити щось конфіденційно.

На відміну від грошей на банківських рахунках, потік готівки важко проконтролювати. Саме з цієї причини незаконні транзакції, наприклад тіньова зайнятість або інші угоди в тіньовій економіці, часто виробляються готівкою. Тому господарське законодавство нерідко містить обмеження використання готівки[3]. Також при використанні готівки існує ризик їхньої фальсифікації – фальшивомонетництво [13].

З іншого боку, готівка надає споживачеві спосіб забезпечити конфіденційність своєї купівельної поведінки самостійно, не покладаючись на захист даних, що надається постачальниками електронних платежів.

У 2022 році в Україні зберігалася тенденція до зростання кількості готівки в обігу. Станом на 1 січня 2015 року в обігу було грошових знаків Банку України, на суму 8848,5 млрд грн.. Надалі вона поступово збільшувалась і на початок 2020 року становила 10627,2 млрд, після чого темп зростання значно збільшився. Станом на 1 січня 2021 року було 13435,6 млрд. — за рік додано майже вдвічі більше, ніж сумарно за попередні 5 років. Велике зростання відбулося в 2022 році - він завершився на позначці 16391,8 млрд., на 1 січня 2024 сума склала вже 18429,6 млрд. грн. [14].

Банк України випускає монети, що містять золото, срібло, платину. Монетами, які були випущені Банком України, можна здійснювати всі види платежів [15].

Монети, які були виготовлені з дорогоцінних металів, поділяються на інвестиційні та пам'ятні. Пам'ятні монети виготовляються з 1992 року невеликими тиражами. Банкноти становили 99% загальної суми готівки, а монети 1%. Збільшення кількості грошей у обігу провокується високим попитом на готівку у населення та суб'єктів господарської діяльності [5].

Рівень достатності готівки (ставлення маси готівки до ВВП країни), за даними на 2020 рік, в економіці Китаю становив 9,3%. Не вище 4% цей рівень був у Казахстані, Білорусії, Великій Британії. У Японії цей показник становив 17,8%, а США – 7%. Частка готівки у зверненні до загальної суми грошової маси в Індії становила 59,1 %, у Китаї 4,9 %, у Швеції 3,2 %, у Білорусії 15,4 %, у Казахстані 14,1 %, у США – 10 ,8%, у Бразилії 8,4% [15].

З найновіших міжнародних досліджень заслуговує на увагу огляд ринку НДО «Fit for Circulation: The Future Lifecycles of Currency to 2026» («Придатні до обігу: Майбутнє готівки до 2026 року»), опублікований 31 липня 2016 р. [14], підготовлений британською компанією Smithers Pira і заснований на думках, висловлених провідними експертами готівково-грошової індустрії, включаючи менеджерів вищого рівня та спеціалістів центральних банків, постачальників

обладнання та технологій для НДО, відомих консультантів сфери НДО. Були використані офіційні веб-сайти центральних банків, компаній-постачальників, різноманітні статті та дослідження, матеріали конференцій.

У результаті автори дослідження дійшли висновку, що протягом наступного десятиліття (2016–2026 рр.) кількість банкнот у світі щороку зростатиме приблизно на 5%. Таким чином, до 2026 р. у світі може налічуватися 943 млрд. банкнот і 179 млрд. прим. монети з урахуванням удосконалення циклу грошового обігу та технологій виробництва та обробки грошових знаків [16].

Справа в тому, що готівка як населення, так і ритейл найбільш охоче використовують там і тоді, коли це найбільш зручно і вигідно, і вони залишаються одним з основних платіжних інструментів. Щодо заяв про швидке зникнення готівки, то їх ми чуємо з середини минулого століття.

Проте, наприклад, такий інструмент платежу, як чеки, майже зник, а банкноти та монета «живуть і здорові», успішно розвиваючись. Наскільки насправді невигідно НДО для держави і чи так це взагалі, враховуючи такі поняття, як «сеньйораж», «витрати на утримання інфраструктури безготівкових платежів», «кібербезпека», «рівень втрат від кіберрозкрадань та кібершахрайства», потрібно ще подумати та прорахувати. Щодо адміністративних важелів, то, безумовно, ризик волонтаристського підходу до розвитку фінансової системи в сучасній Україні існує з цілого ряду причин, і треба завжди це враховувати як підприємцям, так і населенню [15].

Сьогодні ми спостерігаємо дві тенденції, що паралельно розвиваються. З одного боку, бурхливо розвиваються технології електронних та мобільних платежів, а з іншого – постійно, хоча й дещо повільніше, ніж раніше, зростають обсяги готівки в обігу, удосконалюються структура та логістика НДО, впроваджуються нові технології обробки готівки. Що цікаво, на відміну від країн із потужною високорозвинутою економікою (США, Великобританія, Китай та ін.) про перехід до «безготівкового суспільства» заявляють не лише відносно невеликі скандинавські країни з розвинутою інфраструктурою платежів, а й низку африканських та азіатських країн. Тому найближчими

роками, думаю, ми з цікавістю спостерігатимемо за платіжним ландшафтом не лише у скандинавських країнах, а й у країнах розвиваючого світу. У свою чергу, на грошовий обіг у країнах Європи неминуче вплине продовження припливу мігрантів з країн Африки та Близького Сходу.

Отже, незважаючи на всі розмови про «смерть» готівки, що нібито наближається, провідні світові економіки продовжують енергійно розвивати готівкове грошове звернення [16].

Сучасні тенденції розвитку міжнародної обстановки, глобальні геофізичні та кліматичні зміни поряд з перевагами широких верств населення показують, що від готівки відмовлятися передчасно. І в найближчому майбутньому вони залишаться одним з основних та найбільш надійних інструментів платежу, успішно співіснуючи з безготівковими формами платежів та ефективно доповнюючи один одного.

1.3 Правові аспекти організації готівкових розрахунків в Україні

Готівкові розрахунки у державі є операціями підвищеної уваги з боку контролюючих органів країни. В Україні операції розрахунків у готівковій формі регулюються НБУ. Існує два обмеження при розрахунках, що застосовуються залежно від правового статусу сторін, що беруть участь у розрахунках.

Так, при розрахунках між юрособами та фізичними особами-підприємцями (далі підприємці) обмеження готівкових розрахунків встановлено на рівні 10 000 грн. У разі розрахунків із фізичною особою – 50 000 грн. в день [17].

Обмеження готівкових розрахунків поширюються на операції розрахунків у готівковій формі між юридичними особами та підприємцями протягом одного дня за одним або декількома платіжними документами.

Максимально допустимі суми розрахунків у готівковій формі встановлені на рівні, що не перевищує:

10 000 грн. – для розрахунків між юридичними особами та/або підприємцями;

50 000 грн. – для розрахунків між юридичними особами та фізичними особами, а також підприємцями (ФО-П) та фізичними особами. (до 04/01/2017 року діяло обмеження 150 000 гривень) [18].

Обмеження готівкових розрахунків між підприємством (підприємцем) та фізичною особою діють в обидві сторони, тобто стосуються розрахунків як фізичної особи – платника з підприємством (підприємцем) – одержувачем, так і розрахунків підприємства (підприємця) – платника з фізичною особою – одержувачем.

Обмеження поширюються на такі типи операцій:

- Розрахунки за товари, роботи послуги (у т.ч. цінні папери);
- Повернення авансових платежів за товари, послуги;
- Надходження сум за агентськими договорами (договори комісії, агентські договори);
- Витрати підзвітних сум: придбання (оплата) підзвітною особою товарів, робіт, послуг від імені юридичної особи або підприємця;
- Компенсація (виплату) підзвітній особі понесених витрат (придбання підзвітною особою товарів, робіт, послуг в однієї юридичної особи);
- Оплата комунальних послуг, у т.ч. електроенергії;
- Оренда житла, транспортного засобу;
- Придбання нерухомості (квартира, земельна ділянка тощо).

Слід зазначити, що згідно з листом НБУ від 24.01.2014 року № 11-116/3159 також підпадають під обмеження операції з [19]:

- отримання та повернення фінансової допомоги;
- розрахунків за договорами, пов'язаними з корпоративними правами (купівля акцій, внески до статутного капіталу);
- виплати неустойки;
- виплата дивідендів.

Також зауважимо, що цей лист НБУ суперечить виданому раніше ним же листу від 14.11.2013 року N 11-117/22683, у якому регулятор зазначає, що

встановлені пунктом 1 Постанови № 210 вимоги стосуються розрахунків виключно за товари (роботи та послуги).

Обмеження не застосовуються у таких випадках [22]:

Витрата підзвітних коштів, виданих на відрядження та безпосередньо пов'язаних з відрядженням (купівля квитків, оплата проживання, транспорту, інші витрати на відрядження);

Розрахунки з податків та обов'язкових платежів з бюджетом та цільовими фондами;

Благодійні внески, добровільні пожертвування;

Реалізація НБУ та комерційними банками банківських металів та монет, а також операції з їх викупу.

Відповідальність за порушення норм законодавства щодо обмежень готівкових розрахунків встановлено Статтею 163.15 КпАП у розмірі:

Від 1700 до 3400 грн. За першого порушення норм законодавства протягом року.

Від 8500 до 17 000 грн. За повторного порушення норм законодавства протягом року [17].

Відповідно до статті 36 КпАП при вчиненні однією особою двох або більше адміністративних правопорушень, адміністративне стягнення накладається за кожне правопорушення окремо. Якщо особа вчинила кілька адміністративних правопорушень, справи про які одночасно розглядаються одним і тим самим органом (посадовцем), стягнення накладається в межах санкції, встановленої за більш серйозне правопорушення з числа скоєних. До основного стягнення у разі може бути приєднано одне з додаткових стягнень, передбачених статтями про відповідальність будь-яке з скоєних правопорушень. Відповідно до статті 38 КоАП адміністративне стягнення може бути накладено не пізніше, ніж через два місяці з дня вчинення правопорушення, а при правопорушенні, що триває, — не пізніше, ніж через два місяці з дня його виявлення [22].

РОЗДІЛ 2 СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ ГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

2.1 Організація роботи банків у сфері готівкових розрахунків

З 24 лютого 2022 року фінансова система України працює в умовах воєнного стану. Національний банк України змінив деякі правила надання фінансових послуг, про що ми і розповімо у цьому матеріалі.

Жодних заборон на безготівкові розрахунки НБУ не встановлював, розрахунки картками проходять, працюють платіжні термінали, мобільні додатки та системи онлайн-банкінгу в Україні та за кордоном.

Щоденний ліміт на зняття готівки в Україні – 100 тис. грн (це еквівалент \$3,4 тис.). З гривневих рахунків можна зняти кошти у гривні, з валютних – у валюті або у гривні, попередньо продавши валюту.

За кордоном діє той самий ліміт на зняття коштів з валютних рахунків. Водночас отримання готівки з гривневого рахунку обмежено сумою 100 тис. грн на місяць.

Крім зняття готівки з банкоматів, готівку можна отримати на касах низки магазинів, аптек та АЗС. Запитайте у касира про таку можливість [20].

Якщо плануєте виїжджати за кордон, краще готівкову гривню завчасно зарахувати в Україні на свій картковий рахунок, а далі за кордоном розраховуватися карткою. У більшості країн готівкову гривню буде складно обміняти.

24 лютого 2022 року НБУ зафіксував офіційний курс гривні до долара на рівні 29,25 грн/\$. Інші курси встановлюються НБУ щоденно. Курси банків можуть відрізнятись від офіційного курсу НБУ [19].

Курс купівлі готівкової валюти уповноваженими установами має бути не нижчим за офіційний на день здійснення операції. Курс продажу готівкової валюти уповноваженими установами може відхилитися не більше ніж на 10% від офіційного курсу НБУ на день здійснення операції.

З 14 квітня населенню дозволено купувати готівкову іноземну валюту. Водночас для запобігання тиску на валютний ринок уповноважена установа

може продавати готівкову валюту у межах різниці між загальними обсягами купівлі та продажу нею готівкової валюти.

Звертаємо вашу увагу, купівля безготівкової іноземної валюти поки заборонена, крім виключень, визначених постановою №18 від 24 лютого 2022 року (зі змінами) [23].

Обмеження на продаж іноземної валюти (готівкової та безготівкової) відсутні, якщо це не російські або білоруські рублі.

Продати іноземну валюту можна у відчинених відділеннях банків, операторів поштового зв'язку та у обмінниках і через онлайн-банкінг.

Дозволено переказувати з власних карток на картки фізичних осіб за кордоном до 100 тис. грн в еквіваленті на місяць. Без обмежень дозволено переказувати кошти для оплати навчання та витрат, пов'язаних зі смертю громадян, лікуванням у медичних закладах та транспортуванням хворих за кордоном.

Для сприяння діяльності волонтерів фізичним особам дозволено переказувати іноземну валюту для купівлі низки товарів за кордоном у межах щомісячного ліміту 400 тис. грн в еквіваленті (це більше \$13,5 тис.). До таких товарів належать бронежилети, каски, шоломи, військова та тактична форма, військове та тактичне взуття, захисний одяг, оптичні прилади для слідкування, безпілотні літальні апарати, спальні мішки, каремати та засоби для надання домедичної допомоги.

Банкноти Банку України та розмінна монета через банківську систему надходять до юридичних та фізичних осіб. Територіальні управління Банку України дають вказівку регіональним розрахунково-касовим центрам (РКЦ) переводити гроші з їх резервних фондів до оборотних кас, з яких поповнюються операційні каси банків. До юридичним особам кошти, зокрема готівка, надходять через банки, де вони перебувають на розрахунково-касовому обслуговуванні. Але обсяг готівки у розпорядженні підприємств та організацій мінімальний, оскільки існує обмеження використання готівки у розрахунках юридичних у розмірі трохи більше 100 тис. рублів. Грн. [22].

Розраховатися готівкою можна з ким завгодно незалежно від типу операцій: оплачуєте постачальникові товари/послуги, приймаєте оплату від покупців або повертаєте їм гроші при поверненні, отримуєте фіндопомогу або видаєте позику, платите зарплату співробітникам із каси чи видаєте гроші під ЗВІТ.

Важливо правильно вести касову дисципліну, оформляти операції документами, дотримуватися лімітів щодо розрахунків готівкою. Також якщо ви внесли готівку для зарахування на рахунок контрагента через касу банку, для вас це операція з готівкою. Якщо знімаєте готівку з поточного рахунку для розрахунків готівкою з фізособами, банк може запитати документи, які підтверджують, на що гроші будуть витрачені (абз. 4 п. 6 Положення № 148).

ФОП не ведуть касову книгу, отримані доходи вони відображають у книзі обліку доходів і книзі обліку доходів та витрат (п. 11 Положення № 148) [17].

З 01.01.2021 р. підприємцям на ЄП без ПДВ вести книгу не обов'язково, вести облік можна в будь-якому реєстрі, таблиці або продовжувати вести книгу. Але в будь-якому разі, якщо є розрахунки готівкою, умовна каса у ФОП є: це може бути місце здійснення готівкових розрахунків, зберігання готівки, навіть ваш особистий гаманець (абз. 8 п. 3 Положення № 148). А якщо використовуєте апаратний РРО, касою для ФОП буде сам пристрій [22].

Касу можете облаштувати як завгодно, разом із підприємницьким доходом зберігати особисті гроші чи гроші партнерів, цінні речі (п. 38 Положення № 148). У касі може перебувати будь-яка сума на невизначений строк, ФОП не зобов'язані встановлювати ліміт каси. Також не зобов'язані здавати готівкову виручку в банк, але можуть це робити, якщо бажають.

Касові операції підприємець оформляє товарними чеками, квитанціями, вимог до оформлення прибуткових і видаткових касових ордерів для нього немає (консультація в ЗІР, підкатегорія 109.15). Якщо використовуєте РРО, розрахунки готівкою треба проводити через нього. Якщо залучили бухгалтера вести бухоблік і касові операції, підпишіть із ним договір про повну матеріальну відповідальність, інакше складно буде визначити відповідального в разі нестачі, втрати або неоприбуткування грошей [22].

Отриману готівку потрібно оприбуткувати в касу, навіть якщо відразу плануєте її витратити. Як це виглядає: всю отриману суму відображаєте в касовій книзі, навіть якщо застосуєте РРО й робите записи в КОРО (крім відокремлених підрозділів).

2.2 Роль Національного банку України в організації готівкових розрахунків

Кошти центрального банку вважаються найбільш ліквідними. За допомогою готівки громадяни можуть робити платежі, не вдаючись до послуг банків. Також за допомогою грошей центрального банку комерційні банки завжди можуть розраховуватися між собою. Але через те, що рахунки у центральному банку мають виключно комерційні банки та державне казначейство, неготівкові гроші центрального банку можуть виконувати лише функцію платежів між банками, казначейством та самим центральним банком. Попит з боку громадян і банків на гроші центрального банку і визначає структуру монетарної бази, де традиційно домінує готівка (рис. 1) [24].

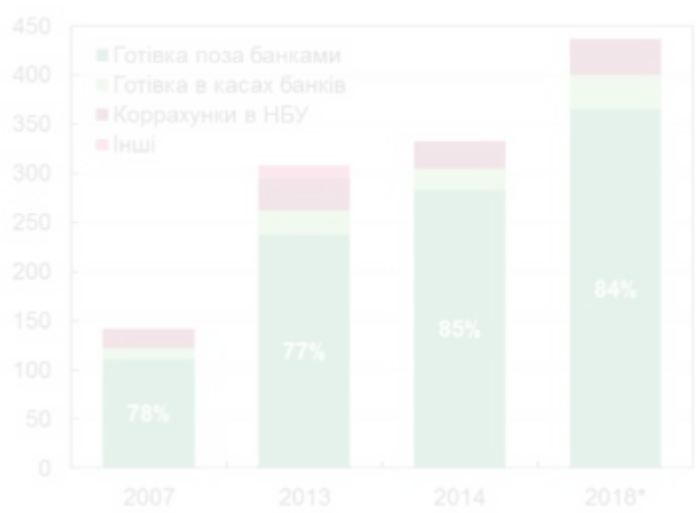

Рис.1 Попит на готівкові гроші

Натомість, безготівкові платежі між фізичними та юридичними особами обслуговують виключно гроші комерційних банків. Відповідно, рахунки банків у центральному банку не входять до складу грошової маси, де обліковуються лише кошти, які безпосередньо обслуговують економіку.

Центробанк - головна (регулююча) кредитна структура держави. У України функції Центрального банку (ЦБ РФ) полягають у наступному [26]:

- формування та реалізація внутрішньодержавної кредитної політики;
- випуск у вільне обіг (емісія) національної валюти – паперових банкнот та металевих монет;
- рефінансування банківських інститутів;
- керування золотовалютним резервом;
- розробка та реалізація валютної політики.

Крім цього, Центробанк грає роль головного розрахункового центру банківської системи та всебічно контролює діяльність комерційних організацій.

У всіх розвинених країнах діє кілька законів, у яких сформульовані та закріплені завдання та функції центрального банку, а також визначено інструменти та методи їх здійснення. У деяких державах головне завдання центрального банку викладається у конституції. Як правило, основним правовим актом, що регулює діяльність національного банку, є закон про центральний банк країни; він встановлює організаційно-правовий статус останнього, процедуру призначення чи виборів його керівного складу, статус у взаєминах із державою та національною банківською системою. Цим законом закріплюються повноваження центрального банку як емісійного центру країни.

Поряд із законом про центральний банк взаємодії між центральним банком та банківською системою регулюються законом про банківську діяльність. Такий закон визначає основні правничий та обов'язки кредитних інститутів стосовно центральному банку [25].

Центральні банки розвинутих країн класифікуються за рівнем їхньої незалежності у вирішенні питань грошової політики за допомогою різних об'єктивних та суб'єктивних факторів.

До суб'єктивних чинників ставляться взаємовідносини, що склалися між центральним банком країни і урядом з урахуванням неформальних контактів керівників. Серед багатьох об'єктивних чинників оцінки незалежності центральних банків можна виділити п'ять найважливіших:

- участь держави у капіталі центрального банку та у розподілі прибутку;
- процедура призначення (вибору) керівництва банку;
- ступінь відображення у законодавстві цілей та завдань центрального банку;
- права держави на втручання у грошово-кредитну політику;
- правила, що регулюють можливість прямого та непрямого фінансування державних витрат центральним банком країни [24].

Центральні банки є регулюючою ланкою в банківській системі, тому їхня діяльність пов'язана із зміцненням грошового обігу, захистом та забезпеченням стійкості національної грошової одиниці та її курсу по відношенню до іноземних валют, розвитком та зміцненням банківської системи країни, забезпеченням ефективного та безперервного здійснення розрахунків.

Зазвичай перед центральним банком ставиться п'ять основних завдань. Центральний банк покликаний бути:

- емісійним центром держави, тобто. користуватися монопольним правом на випуск банкнот;
- банком банків, тобто. здійснювати операції не з торгово-промисловою клієнтурою, а переважно з банками цієї країни: зберігати їх касові резерви, розмір яких встановлюється законом, надавати їм кредити (кредитор останньої інстанції), здійснювати нагляд, підтримуючи необхідний рівень стандартизації та професіоналізму у національній кредитній системі;
- банкіром уряду, для цього він має підтримувати державні економічні програми та розміщувати державні цінні папери; надавати кредити та виконувати розрахункові операції для уряду, зберігати (офіційні) золото-валютні резерви;

- головним розрахунковим центром країни, виступаючи посередником між іншими банками країни під час виконання безготівкових розрахунків, заснованих на заліку взаємних вимог і зобов'язань (клірингів);

- органом регулювання економіки грошово-кредитними методами У низці країн ці завдання центральних банків закріплені законодавством. Так, монополія на емісію національної грошової одиниці дає можливість центральному банку контролювати ліквідність кредитних інститутів [25].

При вирішенні п'яти завдань центральний банк виконує три основні функції: регулюючу, контролюючу та інформаційно-дослідницьку.

До регулюючої функції належить регулювання грошової маси зверненні. Це досягається шляхом скорочення чи розширення готівкової та безготівкової емісії та проведення дисконтної політики, політики мінімальних резервів, відкритого ринку, валютної політики.

З регулюючою функцією тісно пов'язана функція контролю. Центральний банк отримує велику інформацію про стан того чи іншого банку під час проведення, наприклад, політики мінімальних резервів чи редисконтування. Контролююча функція включає визначення відповідності вимогам якісного складу банківської системи, тобто. процедуру допуску кредитних інституцій на національний банківський ринок Крім того, сюди належать розробка набору необхідних для кредитних інститутів економічних коефіцієнтів та норм та контроль за ними. Всім центральним банкам властива інформаційно-дослідницька функція, тобто. функція науково-дослідного, інформаційно-статистичного [26].

Центральний банк – це емісійний банк, виконує регулюючі функції у ринковій економіці. Отримання прибутку перестав бути метою його діяльності, тобто це комерційний банк. До основ його діяльності: відносяться: підтримка стійкості курсу та платоспроможності національної грошової одиниці всередині країни та на світових ринках, зміцнення банківської системи, забезпечення безперебійного функціонування платіжного обороту країни. ЦБ РФ має монопольним правом емісії готівки та організує грошове звернення, є органом банківського регулювання та нагляду, органом валютного регулювання та

контролю, бере участь у розробці та реалізує державну грошово-кредитну політику.

Регулювання діяльності комерційних банків із боку Банку України здійснюється як прямими, адміністративними, і непрямими, економічними методами. До перших належить ліцензування банківської діяльності, встановлення регулюючих нормативів, лімітів та квот, правил проведення банківських операцій, форм та строків звітності. До других можна віднести методи, що регулюють попит та пропозицію коштів на фінансовому ринку: встановлення офіційної облікової ставки Центрального банку, норм обов'язкового резервування, рефінансування комерційних банків, операції НБУ на ринку.

Національному банку України належить монопольне право на емісію грошей на обіг, а також випуск національних грошових знаків (банкнот, монет). Для друку банкнот було створено власну банкнотну фабрику. Карбування монет здійснюється в Україні на замовлення НБУ. Національному банку України належить монопольне право на емісію грошей на обіг, а також випуск національних грошових знаків (банкнот, монет). Для друку банкнот було створено власну банкнотну фабрику. Карбування монет здійснюється в Україні на замовлення НБУ. Забезпечення економіки готівкою здійснюється через мережу територіальних управлінь Національного банку на замовлення комерційних банків.

НБУ є органом, який визначає валютну політику.

У сфері валютного регулювання Нацбанк:

- здійснює валютну політику на підставі засад загальної економічної політики України;
- складає разом із Кабміном платіжний баланс України;
- контролює дотримання затвердженого Верховною Радою ліміту зовнішнього державного боргу України;
- визначає ліміти заборгованості у іноземній валюті уповноважених банків нерезидентам;

- накопичує, зберігає та використовує резерви валютних цінностей для здійснення державної валютної політики;
- видає та скасовує ліцензії для здійснення валютних операцій;
- визначає способи встановлення та використання валютних (обмінних) курсів іноземних валют, виражених у валюті України, курсів валютних цінностей, виражених в іноземній валюті або розрахункових (клірингових) одиницях. У сфері валютного контролю Національний банк:
 - здійснює контроль за виконанням правил валютних операцій на території України;
 - забезпечує виконання уповноваженими банками функцій щодо здійснення валютного контролю.

На Національний банк України покладено функцію контролю за виконанням комерційними банками законодавства у банківській справі, дотриманням економічних нормативів, встановлених НБУ, та власних нормативних актів.

З метою захисту інтересів клієнтів та забезпечення фінансової надійності комерційних банків Нацбанк встановлює для комерційних банків такі економічні нормативи [26]:

- мінімальний розмір статутного фонду;
- граничне співвідношення між розміром власних коштів банку та сумою його активів;
- показники ліквідності банку;
- розмір обов'язкових резервів, які розміщуються в Нацбанку;
- максимальний розмір ризику однієї позичальника.

Порядок розрахунку вказаних економічних нормативів визначається Національним банком.

З метою підтримки стабільності банківської системи та розширення її кредитних можливостей Національний банк надає комерційним банкам кредити, які використовуються для задоволення тимчасових потреб банків та для кредитування цільових програм, пов'язаних із реорганізацією та модернізацією виробництва, розвитком окремих галузей народного

господарства та структурною перебудовою економіки України. Надання комерційним банкам короткострокових кредитів здійснюється Національним банком через аукціон, що забезпечує створення рівноправних умов доступу комерційних банків до централізованих кредитних ресурсів. Запроваджено ломбардний кредит.

1.3 Проблеми та перспективи розвитку готівкових розрахунків в Україні

В умовах розвитку електронних технологій, яке почалося з середини минулого століття і активно продовжується нині, деякі експерти вважають, що готівка поступово зникатиме і в майбутньому їхнє місце повністю займуть безготівкові платіжні інструменти – платіжні картки, електронні гаманці.

І хоча з часом відбувається збільшення кількості операцій, які проводяться за допомогою безготівкового розрахунку та електронних платежів, у України в даний час основним платіжним інструментом залишаються все ж готівка, цьому свідчить статистика: частка готівкових розрахунків в обсязі роздрібних операцій хоч і знижується, але залишається високою – за даними Банку України, частка готівки у 2014 році склала 80,9% [4, с. 3–6]. Це підтверджують і результати соціологічних досліджень «Ставлення населення Російської Федерації до готівкових грошей», які проводить Банк України для отримання більш точної оцінки ролі готівки в економіці країни: згідно з дослідженням, проведеним у 2014 році, 73,7% населення віддають перевагу саме готівковим грошима під час оплати товарів та послуг (у 2013 році – 80,4%) [4].

Відповідно, високий попит населення і суб'єктів господарювання України на готівку призводить до щорічного зростання їх кількості в обігу. Так, згідно з офіційними даними, за 2014 рік кількість готівкових грошей у обігу збільшилась на 0,5 трлн рублів і на початок 2015 року становила 8,8 трлн рублів [4].

Також не варто забувати, що в українському суспільстві спостерігається недостатньо високий рівень фінансової грамотності, що підтверджують і

міжнародні дослідження – серед дорослого населення лише 38% є фінансово грамотними [9]. Це створює значні перепони поширення електронних коштів платежу як аналога готівковими грошима. Тому для того, щоб переорієнтувати населення України на використання електронних засобів платежу, необхідно досить багато часу і чималі зусилля.

Банк України регулярно проводить роботу, спрямовану розвиток безготівкових роздрібних платежів і обмеження готівкового грошового обороту. При цьому одним з важливих факторів скорочення розрахунків готівкою та розвитку безготівкових розрахунків виступає розвиток російського ринку платіжних карток [10, с. 309]. Так, останнім часом у України спостерігаються досить високі темпи зростання кількості платіжних карток та операцій, що здійснюються за їх допомогою – на 1 січня 2014 року кількість банківських карток склала 217 463 млн., а у відповідному періоді 2015 року – вже 227,666 млн., а 2016 – 243,929 млн. [11]. За результатами дослідження Банку України у 2014 році банківську картку мали 69,9% опитаних Українців, з них володіли однією банківською карткою 47,8%, двома та більше – 22,1% [28, с. 3-6].

При збільшенні числа банківських карток відповідно відбулося і збільшення кількості банкоматів у ході розвитку інфраструктури електронних платежів: за їхньою кількістю на тисячу осіб України нині займає одне з перших місць у Європі – 1,3 банкомати на тисячу мешканців час як, наприклад, у Великій Британії та Німеччині в середньому 1 банкомат на тисячу жителів [29, с. 20-27]. При цьому необхідно також сказати, що найчастіше населення використовує банкомати лише для зняття готівки, тому відбувається зростання попиту на готівку і, відповідно, підвищуються вимоги до їхньої якості [30].

Таким чином, готівковий грошовий оборот залишається найважливішою частиною економіки нашої країни та основою її соціальної стабільності. Враховуючи досвід усіх держав, можна сказати, що незалежно від рівня розвитку ринкової економіки та переважання у грошово-кредитних системах інструментів безготівкових розрахунків, потреба у готівці все ще зберігається.

Хоча останнім часом, в умовах швидкого розвитку інформаційних технологій, є можливості для розширення безготівкових розрахунків, ніхто

всерйоз не говорить про повне відмирання готівки. Це пояснюється їх унікальними властивостями, якими не має жоден інший платіжний інструмент: швидкість, надійність і доступність, а також анонімність – при відносній дешевизні та простоті готівкових розрахунків[31].

Що стосується питання протиставлення готівкових і безготівкових платежів або загалом сучасних технологій, що часто порушується, то воно є абсолютно некоректним, оскільки обслуговування готівки та виклики, які стоять перед готівкою, вимагають застосування високих технологій. Тому Банком України постійно здійснюється вдосконалення організації готівкового грошового звернення і застосовується комплекс заходів на вирішення виникаючих проблем.

ВИСНОВКИ

Зважаючи на високу інтенсивність зміни законодавчого підґрунтя організації обліку руху готівкових коштів в Україні, а також все більше поширення бухгалтерських програм та сервісів для автоматизації облікової діяльності, зокрема закріплення обов'язковості використання реєстраторів розрахункових операцій при роботі з готівкою для фізичних осіб-підприємців, вважаємо, що обрана тематика потребує подальших досліджень. Підвищує потребу додаткових розвідок у визначеному напрямку і той факт, що діяльність вітчизняних господарюючих суб'єктів провадиться в умовах повномасштабної війни, що неухильно впливає на переформатування звичного порядку ведення обліку руху готівки на підприємстві.

Підсумовуючи проведені дослідження, можемо зробити висновки, що готівкові кошти відіграють важливу роль в діяльності підприємств, оскільки є найбільш ліквідним активом. У зв'язку із цим дуже важливим є забезпечення ефективної системи обліку готівки, яка б дозволяла оперативно відстежувати її рух та контролювати залишки. Відтак, в дослідженні встановлено, що для безпечної роботи з готівковими коштами на підприємстві повинна бути організована каса. За її облаштування відповідає керівник підприємства. При цьому касир несе матеріальну відповідальність за довірені йому кошти. Всі розрахунки з використанням готівки між юридичними особами, ФОП та фізичними особами (не підприємцями) повинні здійснюватися в межах законодавчо встановлених граничних розмірів, які не можуть бути перевищені у рамках одного робочого дня. Окрім того, в касі на кінець робочого дня може залишатися готівка лише в межах визначеного самим підприємством ліміту. Надлишкові суми у визначеному порядку передають до банківських установ для внесення на розрахункові рахунки. Всі операції по руху готівки в бухгалтерському обліку відображаються із використанням рахунку 30 «Каса». Рух готівки супроводжується обов'язковим оформленням первинних документів – прибуткових касових ордерів, ВКО, записів у касових книгах, РК або через використання РРО. Ключові проблеми щодо обліку руху готівки на

підприємстві стосуються значної бюрократизації механізму оформлення операцій з готівковими коштами із вимогою оформлення великої кількості супроводжуючих та підтверджуючих документів. Це впливає на правильність оформлення прибуткових та видаткових операцій, і, у разі допущення помилок, може слугувати причиною накладення санкцій податковою. Окрім того, потреба оформлення великої кількості документів вимагає великих витрат часу. Для вирішення проблеми необхідно на законодавчому рівні спростити механізм роботи з готівкою. На поточний момент перші кроки вже зроблено, проте проблема потребує подальших дій з боку законодавців.

21	http://buhgalter911.com/news/news-1071241.html	1.73%
22	https://news.dtkk.ua/state/cash-handling/80030-iaki-gotivkovi-obmezennia-diiut-u-razi-rozrahunkiv-zi-samozainiatou-osoboiu	1.72%
23	https://docs.dtkk.ua/doc/1045.16640.12?page=0	2 джерела 1.72%
24	http://bukvar.su/jekonomika/page,15,201330-Funkcii-deneg-sostav-i-osobennosti.html	1.7%
25	https://ck.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/630661.html	1.64%
26	https://nvp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/626590.html	1.6%
27	http://bukvar.su/finansovye-nauki/51678-Den-gi-kredit-banki-v-RF.html	2 джерела 1.52%
28	http://bibliograph.com.ua/biznes-36/64.htm	1.51%
29	http://eprints.kname.edu.ua/54189/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87.%2091%D0%9B%20%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D...	1.38%
30	http://nkkep.com/wp-content/uploads/2022/05/P-212223-Admin-pravo-30.05.22.pdf	1.35%
31	https://gorod.dp.ua/blog/bloglist.php?id=393374	1.35%
32	https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2018/june/issue-26/article-36076.html	1.33%
33	http://uadoc.zavantag.com/text/25015/index-1.html?page=4	1.32%
34	http://ua-referat.com/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D...	1.16%
35	https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-75/article-39336.html	1.16%
36	https://ua-referat.com/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D...	1.16%

https://www.if.gov.ua/news/banki-pochali-prodavati-naselennyu-gotivkovu-inozemnu-valyutu	19 джерел	0.71%
https://ua-referat.com/%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8_%D1%82%D0%B0_%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D1%...		0.7%
https://olexrada.gov.ua/prestsentr/news/do-uvagy-platnykiv-podatkiv-yaki-u-svoyij-diyalnosti-vykorystovuyut-reyestratory	6 джерел	0.7%
https://ua-referat.com/?red=63588		0.7%
http://um.co.ua/8/8-12/8-126007.html	4 джерела	0.7%
http://buhgalter911.com/uk/journals/buh911/2018/january/issue-3/article-33332.html	33 джерела	0.7%
https://mydocx.ru/5-381.html	3 джерела	0.67%
https://online.dtk.ua/Book/%D0%9A%D0%90%D0%A1%D0%90%20%E2%80%94202018.epub/navPoint-5	13 джерел	0.67%
https://interbuh.com.ua/ua/documents/ib/9262/43314	15 джерел	0.65%
https://if.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/753416.html	2 джерела	0.59%
https://interbuh.com.ua/ua/documents/onenews/121209		0.59%
http://reci.pp.ua/istoriya-voznikoveniya-tsentralnogo-banka-ego-54203.html	2 джерела	0.59%
https://roundtable.bank.gov.ua/admin_uploads/article/tabl_proekt_2022-02-11.pdf		0.57%
https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2009/july/issue-61/article-53679.html	10 джерел	0.56%
http://www.info-works.com.ua/all/bankivska_sprava/2937.html	7 джерел	0.54%
http://ni.biz.ua/3/3_9/3_98647_tsentralnie-banki.html		0.54%
https://docs.dtk.ua/doc/z1231-09	8 джерел	0.52%
http://reci.pp.ua/pravovoe-regulirovanie-deyatelnosti-tsb-54204.html		0.52%
https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2020/february/issue-16/article-107149.html		0.52%
https://zkg.ua/dajdzhest-novyn-podatky-oblik-z-19-11-2018-po-26-11-2018	4 джерела	0.51%
https://ua-referat.com/?red=64237	5 джерел	0.51%
https://thepage.ua/ua/news/sho-zminilosya-na-valyutnomu-rinku-u-zvyazku-z-vijnoyu		0.51%

http://buhgalter911.com/uk/news/news-1068478.html	0.51%
https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/june/issue-47/article-37106.html	5 джерел 0.49%
https://books.ldubgd.edu.ua/index.php/ed/catalog/download/119/83/366-1?inline=1	16 джерел 0.49%
https://services.uteka.ua/ua/tag/nalichnos/page-18	6 джерел 0.48%
https://amp.hvylya.net/uk/news/281443-advokat-rasskazal-hto-grozit-za-narushenie-pravil-voinskogo-ucheta	4 джерела 0.48%
https://nv.ua/ukr/tags/finansy.html	4 джерела 0.48%
https://docs.dtkr.ua/doc/1011.28.102?page=1	0.48%
https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24298/2/Dyplom071_Radionova_Bunda.pdf	4 джерела 0.46%
http://xreferat.ru/7/2861-1-stanovlennya-bank-vs-ko-sistemi.html	3 джерела 0.46%
http://uadoc.zavantag.com/text/20991/index-1.html	0.46%
https://alive-internet.pp.ua/ukr/referat-70529laymy	5 джерел 0.46%
https://kp.ua/ua/economics/a662884-jak-zminilosja-stavlennja-ukrajintsiv-do-bankivskikh-kartok-za-chas-vijni	0.46%
https://studfile.net/preview/9826231/page:6	0.46%
https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ce6b1112-ed16-4ffc-8b47-5c33a3ae8214/content	4 джерела 0.46%
http://www.kriv-rn.dp.gov.ua/OBLADM/krog_rda.nsf/a57ed39423da8150c2257424002d84e8/b6c68090d679c980c22582ec0	2 джерела 0.44%
http://rnba.com.ua/wp-content/uploads/2013/10/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%8B%D0%BB%D1%8C-%D0%94	2 джерела 0.43%
https://buhgalter911.com/uk/news/news-1064552.html	4 джерела 0.43%
https://ua-referat.com/?red=60098	6 джерел 0.43%
https://ronl.org/referaty/raznoe/494074	12 джерел 0.41%
https://znaimo.com.ua/%D0%93%D0%BE%D1%82%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%B3%D1%80%D0%B...	0.41%
https://buhgalter911.com/uk/news/news-1064551.html	3 джерела 0.4%
https://biz.ligazakon.net/news/190009_yak-pratsyu-obmezheniya-na-rozrakhunki-gotvkoju	0.38%

https://consulting.dtkk.ua/accounting/individual-transactions/4766	2 джерела	0.38%
http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7949/1/Oblik%20u%20biudzhethnykh%20ustanovakh_kurs%20leksii.pdf		0.37%
http://manyreferats.ru/major/135/5548	6 джерел	0.37%
https://pl.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0	30 джерел	0.37%
https://buhgalter911.com/uk/news/news-1068599.html	8 джерел	0.35%
https://buhgalter911.com/news/news-1072352.html		0.35%
https://news.dtkk.ua/state/cash-handling/45234	11 джерел	0.35%
http://consultant.parus.ua/?doc=03U5GEB2CC	2 джерела	0.35%
http://n-auditor.com.ua/uk/novini/zakonodavstvo/item/102385-%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D...		0.35%
https://i.factor.ua/ukr/journals/bn/2018/september/issue-39/article-39502.html	3 джерела	0.33%
https://finance.udau.edu.ua/assets/files/silabusi/2023/ok-16-groshi_ta_kredit.pdf	35 джерел	0.33%
https://pl.uu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B1	22 джерела	0.33%
https://ronl.org/doklady/bankovskoe_delo/52642	3 джерела	0.33%
https://www.dsnews.ua/ukr/economics/nbu-dozvoliv-bankam-prodavati-gotivkovu-valyutu-naselennyu-15042022-457437	2 джерела	0.33%
https://buhgalter911.com/uk/news/news-1048297.html	2 джерела	0.32%
http://dspace.mnau.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10646/buhgalterskij-oblik-ta-audit-kurs-lekcij.pdf?isAllowed=y&se...		0.32%
https://studopedya.ru/1-31650.html	3 джерела	0.3%
https://ua-referat.com/%D0%90%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%	15 джерел	0.3%
https://kneu.edu.ua/userfiles/jf_announcement_5_11_2022/Maket_5_11_22.pdf		0.3%
http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/download/390/386		0.3%
https://nikopol-mrada.dp.gov.ua/events/tag/%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B1	7 джерел	0.3%
https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Buh_Obliku/Kucik/Docs/POSIBNIK_VSTUPNIKA_Oblik_i_finansi_Red...		0.29%

https://ua-referat.com/%D0%9E%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D0%BE%D0%B2%D0%B...	0.14%
https://vdocuments.pub/-oe-6-f-f-foe.html	5 джерел 0.13%
http://um.co.ua/5/5-6/5-610.html	0.13%
https://ua-referat.com/%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_9	2 джерела 0.13%
http://www.library.tane.edu.ua/files/EVD/np_obl_i_aud_str_comp.pdf	3 джерела 0.13%
http://eadnurt.diit.edu.ua/bitstream/123456789/12049/1/Korenyuk.pdf	2 джерела 0.13%
http://ni.biz.ua/5/5_14/5_144218_sushchnost-i-struktura-kreditnoy-sistemi-rf-bankovskaya-sistema-rf-vzaimootnoshenie-predpriyat...	0.13%
http://maydan.drohobych.net	0.13%
https://consulting.dtkr.ua/state/cash-handling/10952-nadходзєння-готівки-в-касу-непубліковані-організації-обов'язково-оформ...	0.13%
https://reestr.court.gov.ua/Review/63214898	0.13%
https://ukrreferat.com/chapters/finansy/finansovo-pravove-regulyuvannya-valyutnih-vidnosin-kursova.html	2 джерела 0.13%
http://ekhsuir.kspu.edu/bitstream/handle/123456789/14111/18.Ogorodnikova_fpis_2021.pdf?isAllowed=y&sequence=1	0.13%